

Secretul aurului alb

Durată:
40 de minute

Tic-tac spune orice ceas. Eu spun doar **tic**, pentru că nu vreau să **tac**.

O să îți spun povestea mea. Sunt un ceas de șemineu. Nu se știe pe șemineul cărei familii am ținut isonul timpului. Ce se știe este că mereu mi-au ținut companie cele două sfeșnice pentru lumânări. Ba chiar și acum suntem de nedespărțit pentru că împreună formăm o garnitură de șemineu.

Măsurarea timpului este ceva necesar, dar, pe vremuri, ceasurile erau mai degrabă un lux, un obiect pe care numai cei înstăriți și-l permiteau. Ele deveniseră adevărate bijuterii prin lucrătura frumoasă, mecanismul complicat sau forma deosebită.

Eu, de exemplu, sunt fabricat din porțelan de Delft. Acest tip de porțelan este un simbol național al Olandei de mai bine de 400 de ani. Dar ca să înțelegi cât de prețuit a fost și încă mai este porțelanul autentic trebuie să îți spun cum a început totul.

Praful de pușcă, busola, hârtia sunt doar câteva dintre invențiile făcute de chinezi. Dar parcă niciuna dintre invențiile acestea nu a fost la fel de râvnită de europeni așa cum a fost rețeta secretă de obținere a porțelanului. Ba mai mult, existau și misiuni de spionaj prin care se urmărea obținerea cu orice preț a acestei rețete apărută cu strășnicie.

Secole la rândul alchimistiștii s-au străduit să obțină secretul porțelanului, **aurul alb**, așa cum era numit atunci. Dar oricât s-ar fi dat peste cap, nu reușeau. „Boala porțelanului” cuprinsese Europa. Încă din secolul al XIII-lea se cheltuiau sume uriașe pentru a avea un cabinet de curiozități din porțelan sau alte obiecte din „aur alb” care îmbogățeau și înfrumusețeau mesele nobililor. Porțelanul devenise un simbol al statutului social.

Legenda spune că un alchimist german de la curtea lui August al II-lea, pe numele lui Johann Friedrich Böttger, ar fi descoperit din întâmplare ingredientul secret producător de porțelan, în praful întrebuițat de un servitor pentru a pudra peruci.

După ani de experimente, se descoperise în sfârșit cifrul: combinația potrivită de caolin, feldspat și cuarț, precum și temperatura la care trebuiau prelucrate.

Treptat, porțelanul a început să fie fabricat în diferite locuri din Europa. Foarte apreciat era și porțelanul de Delft, din care, după cum îți spuneam, sunt și eu modelat. În alb și albastru, acest tip de porțelan îmi dă o notă de noblețe.

Am și o frumoasă ornamentație din bronz, iar cadranul meu este decorat cu motive florale, cifre romane pentru ore și arabe pentru minute. Mânerele mele sunt susținute de două capete de lei, iar deasupra... Dar stai, mai bine te las pe tine să descoperi cine privește de sus și duce mai departe pentru mine bătălia cu timpul.

Tic-tac.

Tic-tac.

Tic. Tac.

Ca să mă găsești și să mă vezi cu ochii tăi, mergi în prima sală de la etajul Palatului Suțu dedicată unei mici colecții de ceasuri.

Ceas de șemineu, marca Delft, secolul al XIX-lea

Secretul aurului alb

A Citește

cuvintele scrise la rubrica Vocabular și găsește răspunsul la ghicitorile de mai jos:

Sunt o sobă de zid joasă,
Nu am ușă, da-s frumoasă!
Mă găsești în vechi palate,
Conace, vile bogate.
Și uneori chiar la muzeu.
Știi ce sunt? Un...

Sunt alb și strălucitor,
Cu argila-s verișor.
Și din mine sunt create
Clopoței, vase pictate,
Vase și chiar un borcan.
Toate sunt din...

B Scrie

în partea dreaptă a etichetei ce denumește expresia scrisă în partea stângă.

Aurul
verde

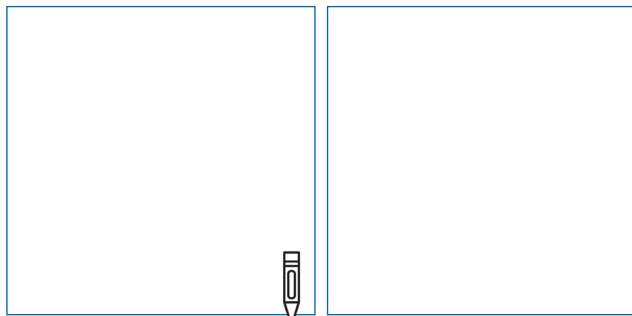
Aurul
alb

Aurul
negru

C Lucrați în perechi

și redați prin desen câte o ceașcă. Colegul tău va reda imaginea unei cești din argilă (ceramică tradițională românească), iar tu vei reda o ceașcă din porțelan.

Realizați o expoziție cu ceștile-pereche.

Alege dintre cele două tipuri de cești pe aceea pe care o preferi. **Prezintă** colegilor motivele pentru care ai ales acest tip de ceașcă.

Vocabular

șemineu: sobă de zid joasă, cu vatră largă, fără ușă, în care se pot arde butuci mari;

caolin: rocă argiloasă de culoare albă cu nuanță gălbuie-verzuie, insolubilă în apă, alcătuită din caolinit;

feldspat: piatră dură compusă din aluminiu, siliciu și potasă;

cuarț: mineral răspândit în natură în nisip sau sub formă de cristale transparente ori divers colorate;

porțelan: material ceramic alb și translucid obținut prin arderea la temperaturi înalte, folosit la fabricarea vaselor industriale sau de laborator, a izolatoarelor electrice, a vaselor de uz casnic sau a unor obiecte decorative.

ceasuri de șemineu

D Lucram în echipă

Împărțiți-vă în echipe de câte 4 elevi.

Imaginați-vă că aveți un șemineu și desenați un ceas din porțelan care să decoreze acest șemineu.

Împodobiți-l așa cum vă place.

Prezentați ceasurile realizate colegilor.

